

INFORMACJE O ĆWICZENIACH Z PRZEDMIOTU „PRAWO CYWILNE CZ. I”
DLA STUDENTÓW II ROKU PRAWA STACJONARNEGO
W SEMESTRZE ZIMOWYM ROKU AKADEMICKIEGO 2020/2021

CZEŚĆ I – INFORMACJE MERYTORYCZNE

1. Tematyka ćwiczeń w semestrze zimowym:

1. Zajęcia organizacyjne.
2. Pojęcie, zakres, źródła i podstawowe zasady prawa cywilnego.
3. Interpretacja prawa cywilnego – rodzaje wykładni i wnioskowań prawniczych.
4. Zdarzenia cywilnoprawne.
5. Stosunek cywilnoprawny i jego struktura.
6. Prawo podmiotowe – pojęcie, normatywne postaci, rodzaje, wykonywanie, nabycie, kolizja, ochrona i nadużycie.
7. Prawo intertemporalne.
8. Podmioty stosunków cywilnoprawnych – osoby fizyczne; ochrona dóbr osobistych osób fizycznych.
9. Podmioty stosunków cywilnoprawnych – osoby prawne; jednostki organizacyjne, o których mowa w przepisie art. 33¹ k.c.
10. Czynności prawne – pojęcie, treść, rodzaje, typy i forma.
11. Zawieranie umów.
12. Wady oświadczeń woli.
13. Sankcje wadliwych czynności prawnych.
14. Przedstawicielstwo.
15. Przedawnienie i prekluzja.

2. Podstawowy akt normatywny: Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny.

3. Literatura podstawowa główna z zakresu części ogólnej prawa cywilnego:

1. A. Wolter, J. Ignatowicz, K. Stefaniuk, *Prawo cywilne. Zarys części ogólnej*, Warszawa 2017 (nowe wydanie – jesień 2020).

4. Literatura podstawowa uzupełniająca z zakresu części ogólnej prawa cywilnego:

1. Z. Radwański, A. Olejniczak, *Prawo cywilne – część ogólna*, Warszawa 2019,

2. A. Brzozowski, W. J. Kocot, E. Skowrońska-Bocian, *Prawo cywilne. Część ogólna*, Warszawa 2015,
3. A. Bień, *Zarys prawa prywatnego*, Warszawa 2018.

5. Uzupełniająca literatura z zakresu części ogólnej prawa cywilnego:

1. *System Prawa Prywatnego. Tom 1. Prawo cywilne – część ogólna* (red. M. Safjan), Warszawa 2012,
2. *System Prawa Prywatnego. Tom 2. Prawo cywilne – część ogólna* (red. Z. Radwański, A. Olejniczak), Warszawa 2019,
3. Komentarze obejmujące Księgę I Kodeksu cywilnego.

CZEŚĆ II - ZAGADNIENIA Z ZAKRESU CZEŚCI OGÓLNEJ PRAWA CYWILNEGO
OBJĘTE ZALICZENIEM ĆWICZEŃ W SEMESTRZE ZIMOWYM

1. **Pojęcie prawa cywilnego** (w znaczeniu przedmiotowym i podmiotowym); cechy cywilistycznej metody regulacji; cywilistyczna a administracyjna metoda regulacji; zakres, i systematyka prawa cywilnego (działy podstawowe i wyspecjalizowane); pojęcie unifikacji i kodyfikacji; miejsce kodeksu wśród źródeł prawa; źródła prawa w znaczeniu funkcjonalnym i przedmiotowym; kodeksowe znaczenie terminu "ustawa"; prawo stanowione a prawo zwyczajowe; pojęcie i prawne znaczenie zwyczajów; pojęcie i funkcja zwrotów niedookreślonych; pojęcie, rodzaje i funkcja klauzul generalnych; pojęcie zasad współżycia społecznego, dobrych obyczajów, względów słuszności i dobrej wiary w znaczeniu obiektywnym;
2. **Znaczenie orzecznictwa** Trybunału Konstytucyjnego i Sądu Najwyższego dla wykładni i stosowania prawa; uchwały Sądu Najwyższego mające moc zasad prawnych (tryb podejmowania i zakres mocy wiążącej).
3. **Struktura i zasady Kodeksu cywilnego**; zakres przedmiotowy ksiąg k.c.; struktura przepisów wprowadzających k.c. (przepisy derogacyjne, dostosowawcze i przechodnie). Podstawowe zasady k.c. i prawa cywilnego.
4. **Pojęcie stosowania prawa**; trójczłonowy model stosowania prawa; przepis prawny a norma prawna; tradycyjny i alternatywny model struktury normy prawnej; pojęcie i funkcja definicji ustawowych; pojęcie i funkcja przepisów odsyłających. Pojęcie norm bezwzględnie, względnie i jednostronnie bezwzględnie wiążących; pojęcie norm kompetencyjnych.
5. **Interpretacja prawa** (pojęcie wykładni i wnioskowań prawniczych); założenie racjonalności prawodawcy (aspekty: językowy, logiczny, prakseologiczny i aksjologiczny). **Pojęcie i rodzaje wykładni** wyróżniane ze względu na dyrektywy wykładni; pojęcie, rodzaje i założenia dyrektyw wykładni (podstawowe: językowa, systemowa, funkcjonalna; pomocnicze: komparatystyczna i historyczna). **Pojęcie i rodzaje wnioskowań prawniczych** (reguły inferencyjne i ich rodzaje). **Zasady stosowania i rodzaje wnioskowań per analogiam** [pojęcie luki w prawie; rodzaje luk: konstrukcyjna; aksjologiczna - pozorna (subiektywna) i rzeczywista (obiektywna) luka w prawie; rodzaje analogii (z ustawy i z prawa)]. Rodzaje interpretacji (wykładni) **ze względu na podmiot** (autentyczna, legalna, praktyczna, doktrynalna). Rodzaje wykładni ze względu na jej wynik (*interpretatio declarativa, extensiva, restrictiva, derogans*). **Koncepcje adekwatnej interpretacji prawa** (statyczna i dynamiczna).
6. **Zdarzenia cywilnoprawne** – pojęcie i typologia (zdarzenia *sensu stricto*; zachowania podmiotów prawa - konwencjonalne, faktyczne; znaczenie zasady zamkniętej listy zdarzeń cywilnoprawnych).
7. **Stosunek cywilnoprawny** – pojęcie; cechy konstrukcyjne (równorzędność stron, autonomia prywatnoprawna podmiotów, sądowa ochrona interesów stron); pojęcie i rodzaje elementów (strony i podmioty, treść, przedmiot). **Obiekty materialne i niematerialne wchodzące w zakres przedmiotu** stosunków cywilnoprawnych: rzeczy, obiekty nie będące rzeczami – materialne, niematerialne, złożone (majątek, przedsiębiorstwo, gospodarstwo rolne); pojęcie i znaczenie prawne dereifikacji zwierząt; majątek w wąskim i szerokim ujęciu; przedsiębiorstwo w znaczeniu podmiotowym, przedmiotowym i funkcjonalnym; prawne pojęcie gospodarstwa rolnego; przedsiębiorstwo i gospodarstwo rolne jako odrębny przedmiot obrotu.

8. **Prawo podmiotowe** - pojęcie; analiza poszczególnych elementów definicji; relacja pojęć - uprawnienie i prawo podmiotowe.
9. **Normatywne postaci praw podmiotowych** – pojęcie, charakterystyka; prawo kształtujące a zarzut. **Rodzaje praw podmiotowych** [bezwzględne i względne; majątkowe i niemajątkowe; samoistne i związane; przechodnie i nieprzechodnie; tymczasowe (**ekspektatywy**) – pojęcie, funkcja; usytuowanie w treści stosunku prawnego a oczekiwanie na prawo nie będące elementem treści stosunku prawnego; właściwości i charakter ekspektatywy i prawa docelowego]. **Typy praw podmiotowych** – pojęcie.
10. **Prawa przechodnie** (zbywalne, dziedziczne, przechodzące na inny podmiot poza porządkiem dziedziczenia); **prawa nieprzechodnie**. Ograniczona nieprzechodniość (prawo niezbywalne ale dziedziczne albo przechodzące na inny podmiot poza porządkiem dziedziczenia). Ograniczona przechodniość (prawo zbywalne ale niedziedziczne i przechodzące na inny podmiot poza porządkiem dziedziczenia). **Ustawowe źródło przechodniości lub nieprzechodniości** prawa (niedopuszczalność modyfikacji ustawowego atrybutu zbywalności; dopuszczalność zobowiązania do niedokonywania rozporządzeń prawem).
11. **Sposoby nabycia prawa podmiotowego** (pierwotne; pochodne; konstytutywne; translatywne) - pojęcie i kryteria rozróżnienia; relacje między poszczególnymi sposobami nabycia (nabycie pochodne translatywne albo konstytutywne; nabycie pierwotne translatywne albo konstytutywne). **Sukcesja** singularna i uniwersalna. Utrata prawa (przyczyny).
12. **Wykonywanie prawa podmiotowego** (pojęcie; przejawy - czynności faktyczne i konwencjonalne; sposoby - osobiste i za pośrednictwem innych osób). **Nadużycie prawa podmiotowego** według kodeksu cywilnego; pojęcie, przesłanki i skutki nadużycia prawa; teorie zewnętrzna i wewnętrzna nadużycia prawa podmiotowego; zasady stosowania art. 5 k.c.
13. **Kolizja praw podmiotowych** – pojęcie; systemy rozstrzygania (system preferencji i redukcji).
14. **Ochrona praw podmiotowych**: zaskarżalność i egzekwowalność prawa podmiotowego; droga sądowa w sprawach cywilnych; inicjatywa wszczęcia postępowania sądowego; stadia postępowania; tryby postępowania rozpoznawczego; rodzaje powództw (o świadczenie, o ustalenie, o ukształtowanie prawa lub stosunku prawnego); rodzaje orzeczeń (zasądżające, ustalające, kształtujące; deklaratoryjne, konstytutywne); ochrona własna (samoobrona i samopomoc). **Rozkład ciężaru dowodu**; zmiana rozkładu ciężaru dowodu. **Zarzuty** w prawie cywilnym materialnym (zarzut w postaci normatywnej prawa kształtującego) i procesowym; zarzuty trwałe i przejściowe. **Domniemania** – pojęcie, funkcja, konstrukcja; domniemania faktyczne i prawne; obalalne i nieobalalne; obalenie (wzruszenie) a wykluczenie domniemania. Prawne domniemanie dobrej wiary (w znaczeniu subiektywnym).
15. **Prawo intertemporalne** (międzyczasowe); pojęcie, źródła; zasady prawa międzyczasowego i przesłanki oraz zakres ich stosowania.
16. **Podmioty stosunków cywilnoprawnych**: podmiotowość cywilnoprawna człowieka (osoba fizyczna; *nasciturus* i jego status cywilnoprawny). Podmiotowe jednostki organizacyjne spersonifikowane i niespersonifikowane (osoby prawne i quasi-osoby prawne). **Pojęcie osoby prawnej**; chwila uzyskania osobowości prawnej; działanie organu osoby prawnej a działanie jej przedstawiciela; siedziba osoby prawnej. Pojęcie i sposób działania **Skarbu Państwa** (*stationes fisci*).

17. **Pojęcie *quasi-osoby prawnej*** (niepełnej osoby prawnej); odpowiednie stosowanie przepisów o osobach prawnych; subsydiarna odpowiedzialność członków quasi-osoby prawnej za jej zobowiązania.
18. **Zdolność prawna** osób fizycznych: pojęcie i nabycie; koniec zdolności prawnej; akt zgonu; przesłanki sądowego stwierdzenia zgonu; przesłanki uznania za zmarłego. **Zdolność do czynności prawnych** osób fizycznych: pojęcie i zakresy; zasady dokonywania czynności prawnych przez osoby mające ograniczoną zdolność do czynności prawnych. **Ubezwłasnowolnienie** - rodzaje, przesłanki i skutki.
19. **Indywidualizacja osób fizycznych. Stan cywilny** (osobisty i rodzinny) – pojęcie, zakres i wyznaczniki. **Miejsce zamieszkania** – pojęcie i jego elementy; pochodne (ustawowe) miejsce zamieszkania (dzieci lub podopiecznych).
20. **Dobra osobiste człowieka i ich ochrona** - pojęcie i typy; prawa osobiste – przedmiot i cechy. Pojęcie niemajątkowej, majątkowej i tzw. mieszanej ochrony dóbr osobistych. Środki i sposoby niemajątkowej ochrony dóbr i praw osobistych (rodzaje roszczeń i powodztw). Przesłanki niemajątkowej ochrony dóbr osobistych; obiektywny charakter ochrony; okoliczności wyłączające bezprawność zagrożenia lub naruszenia dobra osobistego; rozkład ciężaru dowodu w procesie o ochronę dobra osobistego. **Dobra osobiste osób prawnych i ich ochrona.**
21. **Konsument. Przedsiębiorca** – pojęcia. **Firma** jako oznaczenie przedsiębiorcy; firma osoby fizycznej i osoby prawnej; niezbywalność firmy a upoważnienie do korzystania z firmy; ochrona firmy.
22. **Czynności prawne.** Pojęcie czynności prawnej; skutki czynności prawnej (objęte oświadczeniami woli i normatywnie dookreślone – art. 56 k.c.); czynności prawne a czynności grzesnościowe, porozumienia dżentelmeńskie i obietnice wyborcze.
23. **Oświadczenie woli** – pojęcie; milczenie jako przejaw oświadczenia woli; przesłanki uznania ocenianego zachowania za przejaw oświadczenia woli; stosowanie art. 65 k.c. w celu stwierdzenia złożenia o. woli; zastąpienie o. woli orzeczeniem sądu i skutki takiego orzeczenia; określenie chwili złożenia o. woli; o. woli mające i nie mające adresata oraz znaczenie takiego rozróżnienia; odpowiednie stosowanie przepisów o oświadczeniach woli do innych oświadczeń (art. 65¹ k.c.). **Zgoda osoby trzeciej** na dokonanie cz. prawnej: charakter prawny; chwila wyrażenia; skutki braku wymaganej zgody osoby trzeciej w wypadku umów i jednostronnych cz. prawnych; forma zgody; zgoda osoby trzeciej a wymagane zezwolenie sądu albo innego organu władzy publicznej. **Wykładnia oświadczeń woli:** wykładnia o. woli a dookreślanie skutków o. woli; ogólne (art. 65 k.c.) i szczegółowe (np. art. 71, 948 k.c.) dyrektywy wykładni; rodzaje ogólnych dyrektyw wykładni o. woli; metody (sposoby) wykładni o. woli - subiektywna, obiektywna, mieszana (kombinowana); sposób wykładni o. woli mających i niemających adresata.
24. **Treść czynności prawnej** – pojęcie i sposób ustalenia; treść cz. prawnej a treść stosunku prawnego. Elementy treści cz. prawnej (*essentialia, naturalia i accidentalia negotii*) – pojęcie, charakterystyka i prawne znaczenie. **Warunek i termin** – pojęcie, rodzaje, dopuszczalność zastrzeżenia; skutki zastrzeżenia warunku wadliwego (bezprawnego). **Swoboda kształtowania treści cz. prawnej** i jej ograniczenia - wzorzec kompetencji generalnej i szczególnej (ograniczonej); powszechne ograniczenia (art. art. 58 i 387 k.c.).
25. **Rodzaje i typy czynności prawnych** – pojęcie, kryteria rozróżnienia. Czynności prawne jednostronne, umowy i uchwały; między żyjącymi i na wypadek śmierci; zobowiązujące, rozporządzające i o podwójnym

skutku; odpłatne i nieodpłatne; konsensualne i realne; upoważniające; powiernicze; przysparzające; kauzalne i abstrakcyjne – pojęcie; kauza w znaczeniu obiektywnym i subiektywnym; typy kauz.

26. **Forma czynności prawnej (oświadczenia woli).** Zasada swobody formy oświadczenia woli i odstępowania od niej. Rodzaje szczególnych form oświadczenia woli **ze względu na postać**, w której następuje przejaw oświadczenia woli. Formy szczególne – podstawowe (dokumentowa, pisemna zwykła, elektroniczna); kwalifikowane szczególne (z datą pewną, z poświadczeniem podpisu, forma aktu notarialnego); dopuszczalność zastąpienia ustawowo wymaganej formy formą bardziej złożoną. Wymogi zachowania poszczególnych rodzajów form. Pojęcie dokumentu i formy dokumentowej. Forma elektroniczna z kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Rodzaje form oświadczenia woli **ze względu na skutek niezachowania wymaganej formy** szczególnej zastrzeżonej przez ustawę (*ad probationem*, *ad eventum*, *ad solemnitatem*); reguły ustalania rodzaju formy szczególnej zastrzeżonej w ustawie; reguły ustalania rodzaju formy szczególnej zastrzeżonej w umowie. Pojęcia form: *ad intabulationem*, sądowej i pochodnej. Pismo potwierdzające umowę zawartą między przedsiębiorcami – skutki prawne.
27. **Zawarcie umowy:** ogólne przesłanki zawarcia umowy; minimalny zakres konsensu stron; dyssens jawny i ukryty. Swoboda zawierania umów – kryteria (wyznaczniki) i jej ograniczenia. Tryby zawierania umów.
28. **Tryb ofertowy:** pojęcie i elementy konstytutywne oferty; oferta i oświadczenie oblata jako oświadczenia woli składające się na umowę (pogląd przeciwny – odrębne od umowy jednostronne cz. prawne); oferta a zaproszenie do zawarcia umowy; forma oświadczeń oferenta i oblata; skutki złożenia oferty (związanie ofertą, sytuacja prawna oblata – dwa poglądy: kompetencja albo prawo podmiotowe do przyjęcia oferty). **Oferta elektroniczna** (zakres i przesłanki zastosowania: składana on-line, *ad incertae personas*, znaczenie potwierdzenia; wyłączenia przedmiotowe i podmiotowe). **Sposób przyjęcia oferty** prowadzący do zawarcia umowy: obrót powszechny – zasada lustrzanego odbicia oświadczeń oferenta i oblata; obrót profesjonalny – dopuszczalność modyfikującego przyjęcia oferty. **Zawarcie umowy:** dojście o. woli oblata o przyjęciu oferty w sposób umożliwiający oferentowi zapoznanie się z jego treścią (wyjątki: przystąpienie do wykonania umowy w czasie właściwym); obrót profesjonalny: milczące przyjęcie oferty.
29. **Tryb negocjacyjny:** pojęcie; przedmiot i zakres negocjacji; obowiązki uczestników negocjacji; pojęcie i znaczenie prawne listów intencyjnych; przesłanki zawarcia negocjowanej umowy.
30. **Tryb aukcyjno – przetargowy.** Pojęcie aukcji i przetargu; podmioty postępowania aukcyjno – przetargowego; etapy: wszczęcie postępowania (konieczne elementy ogłoszenia aukcji lub przetargu); składanie ofert; wybór oferty. Zawarcie umowy: przyjęcie najkorzystniejszej oferty (aukcja – przybicie; przetarg – złożenie składającemu wybraną ofertę oświadczenia o jej przyjęciu) albo przez złożenie odrębnych o. woli, albo przez orzeczenie sądu zastępujące o. woli strony. Wadium: pojęcie, funkcje, skutki zastrzeżenia i wpłaty wadium. Unieważnienie umowy zawartej w trybie aukcyjno – przetargowym (przesłanki podmiotowe i przedmiotowe, termin).
31. **Wady oświadczeń woli:** pojęcie, rodzaje, skutki. **Brak świadomości lub swobody podjęcia decyzji i wyrażenia woli** (przyczyny, sankcja). **Pozorność** (przesłanki, sankcja; czynność prawna pozorna a cz. prawna ukryta; przesłanki ważności cz. pr. ukrytej, w szczególności co do formy; skutki cz. pr. dokonanej na podstawie pozornego o. woli). **Błąd** (błąd *sensu stricto* a pomyłka; sankcja; przesłanki prawnej doniosłości błędu – podstawowe i dodatkowe dotyczące o. woli w cz. prawnych odpłatnych; pojęcie i skutki błędu

wywołanego podstępnie; zniekształcenie o. woli przez posłańca). **Groźba bezprawna** (pojęcie, sankcja; sprawca, adresat groźby, rodzaj zagrożonych dóbr; przesłanki prawnej doniosłości groźby – bezprawność, realność, cel).

32. **Sankcje wadliwych czynności prawnych.** Pojęcie, rodzaje. **Nieważność bezwzględna:** pojęcie, cechy przyczyny, skutki (nieważność całej czynności prawnej lub niektórych jej postanowień; dopuszczalność konwalidacji, konwersji albo modyfikacja *ex lege* treści czynności prawnej). **Nieważność względna (wzruszalność cz. pr.):** pojęcie, cechy przyczyny, skutki; ogólna możliwość konwalidacji; postaci (wzruszalność pozasądowa, zatwierdzana przez sąd, sądowa). **Bezskuteczność zawieszona:** pojęcie, cechy, przyczyny, skutki. **Bezskuteczność zawieszona:** pojęcie, postaci (z mocy prawa albo z mocy orzeczenia sądowego). Przesłanki, tryb i skutki zastosowania art. 59 k.c. Umowne **klauzule salwatoryjne** (pojęcie, postaci i dopuszczalność zastrzeżenia).
33. **Przedstawicielstwo.** Pojęcie, funkcje i dopuszczalność. Przedstawicielstwo czynne i bierne; pełnomocnictwo (powszechne i prokura); przedstawicielstwo ustawowe; znaczenia terminu „pełnomocnictwo”. Źródło i podstawa umocowania pełnomocnika i przedstawiciela ustawowego. Rodzaje pełnomocnictw ze względu na zakres i treść umocowania. Stosunek pełnomocnictwa a stosunek podstawowy. Przedstawicielstwo a instytucje prawne pokrewne. Przesłanki skutecznego udzielenia pełnomocnictwa; przesłanki skutecznego działania przedstawiciela; skutki prawne działania rzekomego pełnomocnika. Forma pełnomocnictwa. Przedstawiciel jako druga strona czynności prawnej dokonywanej w imieniu reprezentowanego. Pełnomocnictwo substytucyjne (art. 106 k.c.); pełnomocnictwo wielopodmiotowe samodzielne i łączne (art. 107 k.c.); wygaśnięcie pełnomocnictwa. **Prokura** – pojęcie, kompetencja do udzielenia prokury, przesłanki udzielenia prokury; zakres umocowania prokurenta (art. 109¹ – 109⁹ k.c.).
34. **Przedawnienie.** Postaci dawności. Pojęcie, przedmiot, skutki; zarzut przedawnienia; skutki podniesienia zarzutu przedawnienia; zrzeczenie się zarzutu przedawnienia; przedawnienie roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi. Początek biegu przedawnienia. Terminy przedawnienia. Zawieszenie i przerwa biegu przedawnienia – pojęcie, przyczyny i skutki. Uznanie roszczenia właściwe i niewłaściwe – pojęcie i skutki. **Prekluzja** - pojęcie, charakterystyka, przedmiot, skutki; stosowanie do prekluzji niektórych unormowań przedawnienia.

Studentów obowiązuje znajomość stanu prawnego aktualnego w dniu, w którym odbywa się kolokwium zaliczeniowe.

CZEŚĆ III – INFORMACJE ORGANIZACYJNE

1. Terminarz ćwiczeń:

W semestrze zimowym ćwiczenia z przedmiotu „Prawo cywilne cz. I” mają wymiar 15 godz. dla każdej grupy i odbywają się według następującego harmonogramu:

- grupa VI – poniedziałki, godz. 14.20 – 15.50 (wg planu sala nr 405): 05.10; 19.10; 09.11; 23.11; 07.12; 21.12; 18.01; 01.02.
- grupa VII – poniedziałki, godz. 14.20 – 15.50 (wg planu sala nr 405): 12.10; 26.10; 16.11; 30.11; 14.12; 11.01; 25.01; 01.02.

2. Zdalny tryb ćwiczeń:

W semestrze zimowym ćwiczenia odbywają się **w trybie zdalnym na platformie MS Teams w ramach utworzonego dla każdej grupy odrębnego zespołu ćwiczeniowego.**

3. Obecność na ćwiczeniach:

Obowiązkiem każdego studenta jest udział w zajęciach dydaktycznych (§ 13 pkt 1 Regulaminu studiów).

Do zaliczenia krótkotrwałej nieobecności wymagane jest jej niezwłoczne usprawiedliwienie zaświadczeniem lekarskim lub innym wiarygodnym dokumentem, z którego jednoznacznie wynika, że student nie mógł uczestniczyć w danym dniu w zajęciach (zgodnie z przepisem § 25 ust. 2 Regulaminu studiów) oraz uzupełnienie spowodowanych nią zaległości w sposób i terminie określonym przez prowadzącego zajęcia (zgodnie z przepisem § 25 ust. 3 Regulaminu studiów).

Uzupełnienie zaległości spowodowanych usprawiedliwioną nieobecnością następuje poprzez zaliczenie testu jednokrotnego wyboru na platformie Wirtualny Kampus UMCS w terminie miesiąca od dnia, w którym odbyły się opuszczone przez studenta zajęcia.

4. Zaliczenie prac śródsesemestralnych:

Prace śródsesemestralne (pisemne kolokwia w formie testu wielokrotnego wyboru) odbywają się w terminach ustalonych ze studentami na platformie Wirtualny Kampus UMCS i obejmują materiał wskazany na zajęciach.

Student, który z pracy śródsesemestralnej otrzymał ocenę niedostateczną, powinien ją poprawić w sposób i w terminie ustalonym z prowadzącym zajęcia.

Student nieobecny na zajęciach, na których odbyła się praca śródsesemestralna, powinien ją napisać w sposób i w terminie ustalonym z prowadzącym zajęcia.

5. Ocena pracy studenta w czasie ćwiczeń:

Praca studenta w czasie ćwiczeń (m.in. przygotowanie do ćwiczeń, wykonywanie zadań, rozwiązywanie kazusów) podlega ocenie (plusy i minusy) uwzględnianej przy wystawianiu oceny semestralnej według następujących zasad:

- do wyniku testu z I-go terminu zaliczenia za każdy plus student otrzyma 0,5 pkt;
- od wyniku testu z I-go terminu zaliczenia za każdy minus zostanie odjęte 0,5 pkt.

6. Zaliczenie ćwiczeń:

Obowiązkiem każdego studenta jest terminowe uzyskiwanie zaliczeń (§ 13 pkt Regulaminu studiów). Szczegółowy zakres wymagań z danego przedmiotu ustala prowadzący zajęcia (§ 25 ust. 1 Regulaminu studiów).

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest udział studenta w zajęciach, uzyskanie pozytywnych ocen z prac objętych tymi zajęciami oraz złożenie zaliczenia z wynikiem pozytywnym, jeśli jest przewidziane (§ 26 ust. 3 Regulaminu studiów).

A. Zaliczenie ćwiczeń w I terminie:

Semestralna ocena z ćwiczeń w I terminie wpisana do systemu USOS będzie uwzględniać:

- obecność i aktywność studenta na zajęciach,
- wyniki prac śródsesemestralnych,
- wynik kolokwium zaliczeniowego.

Do kolokwium zaliczeniowego w I terminie zostaną dopuszczeni studenci, którzy:

- nie będą mieli niezaliczonych nieobecności,
- nie będą mieli niepoprawionych ocen niedostatecznych z prac śródsesemestralnych,
- nie będą mieli nienapisanych prac śródsesemestralnych.

Forma kolokwium zaliczeniowego w I terminie: **test wielokrotnego wyboru na platformie Wirtualny Kampus UMCS.**

Kolokwium zaliczeniowe odbędzie się na ostatnich zajęciach dydaktycznych według następującego harmonogramu:

- **grupa VI: 01.02.2021 r. (poniedziałek), godz. 14.20 – 15.05**, platforma Wirtualny Kampus UMCS (weryfikacja tożsamości i samodzielności pracy studenta w czasie zaliczenia – platforma MS Teams lub platforma Wirtualny Kampus UMCS);
- **grupa VII: 01.02.2021 r. (poniedziałek), godz. 15.05 – 15.50**, platforma Wirtualny Kampus UMCS (weryfikacja tożsamości i samodzielności pracy studenta w czasie zaliczenia – platforma MS Teams lub platforma Wirtualny Kampus UMCS).

Ocenę pozytywną (3; 3,5; 4; 4,5; 5) w I terminie otrzyma student, który został dopuszczony do kolokwium zaliczeniowego, przystąpił do tego kolokwium i uzyskał z niego ocenę pozytywną.

Ocenę niedostateczną (2) otrzyma w I terminie student, który został dopuszczony do kolokwium zaliczeniowego, przystąpił do tego kolokwium i uzyskał z niego ocenę negatywną. W takim wypadku student powinien przystąpić do kolokwium poprawkowego.

Ocenę „NK” (nieklasyfikowany) otrzyma w I terminie student, który nie został dopuszczony do kolokwium zaliczeniowego z powodu niezaliczonych nieobecności, niepoprawionych ocen niedostatecznych z prac śródsesemestralnych lub nienapisanych prac śródsesemestralnych. W takim wypadku studentowi przysługuje prawo do przystąpienia

do kolokwium poprawkowego, bez konieczności uprzedniego spełnienia przesłanek, których brak wyłączył możliwość przystąpienia do kolokwium zaliczeniowego w I terminie.

Ocenę „NB” (nieobecny) otrzyma w I terminie student, który został dopuszczony do kolokwium zaliczeniowego, ale nie przystąpił do niego bez usprawiedliwienia. W takim wypadku studentowi przysługuje prawo do przystąpienia do kolokwium poprawkowego.

B. Zaliczenie ćwiczeń w II terminie:

Semestralna ocena z ćwiczeń w II terminie wpisana do systemu USOS będzie uwzględniać:

- obecność i aktywność studenta na zajęciach,
- wyniki prac śródsemestralnych,
- wynik kolokwium poprawkowego.

Forma kolokwium poprawkowego: test jednokrotnego wyboru na platformie Wirtualny Kampus UMCS.

Kolokwium poprawkowe odbędzie się w dniu ustalonym ze studentami, nie wcześniej niż po 7 dniach od ogłoszenia wyników kolokwium zaliczeniowego z I terminu.

Ocenę pozytywną (3; 3,5; 4; 4,5; 5) w II terminie otrzyma student, który przystąpił do kolokwium poprawkowego w ustalonym terminie i uzyskał z niego ocenę pozytywną.

Ocenę niedostateczną (2) otrzyma w II terminie student, który przystąpił do kolokwium poprawkowego i otrzymał z niego ocenę negatywną.

Ocenę niedostateczną (2) otrzymaną w II terminie można kwestionować tylko w trybie zaliczenia komisyjnego – zob. § 30 Regulaminu studiów.

Ocenę „NB” (nieobecny) otrzyma w II terminie student, który powinien przystąpić do kolokwium poprawkowego, ale nie zgłosił się na nie bez usprawiedliwienia.

Zakres materiału objętego zaliczeniem ćwiczeń w semestrze zimowym: część ogólna prawa cywilnego zgodnie z wykazem zagadnień egzaminacyjnych, będących jednocześnie zagadnieniami zaliczeniowymi (zob. część II).

7. Inne istotne informacje:

- 1) Studenci z IOS (indywidualna organizacja studiów) nie są zwolnieni z obowiązku uczestniczenia w ćwiczeniach – por. § 7 ust. 3 Regulaminu studiów.
- 2) Studenci powtarzający przedmiot nie są zwolnieni z obowiązku uczestniczenia w ćwiczeniach (nie wchodzi w rachubę tzw. „przepisanie” oceny z zaliczenia z poprzedniego roku akademickiego) – por. § 31 Regulaminu studiów.
- 3) Dziekan może wydać decyzję o skreśleniu z listy studentów w przypadku stwierdzenia braku udziału w zajęciach (§ 30 ust. 3 pkt 1 Regulaminu studiów).